

ФАКТОРИНГ У PROZORRO

*Т. С. ПІСОЧЕНКО,
канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і оподаткування,*

*С. В. СИРЦЕВА,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,*

*О.І. ЛУГОВА,
канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Анотація. Розглянуто поняття факторингу без регресу та особливості його використання. Досліджено переваги використання факторингу у Prozorro.

Ключові слова: факторинг, факторинг регресу, факторинг без регресу, система Prozorro, факторинговий агент.

Одна з головних тенденцій у світовому просторі полягає в посиленні процесів інтернаціоналізації та глобалізації, поштовхом до якої стала інтеграція фінансово-банківської системи. Міжнародний фінансовий ринок перетворився на одне з найважливіших джерел фінансових ресурсів для більшості країн, тим самим сприяючи, з одного боку, активізації дії факторів економічного зростання, а з іншого – дестабілізації економіки держав.

Prozorro за ініціативи Міністерства економіки та колег з Офісу підтримки реформ та Офісу підтримки малого і середнього підприємництва Міністерства запустили пілотний проект, який дозволяє підприємцям отримати доступ до фінансування через новий інструмент – факторинг.

Факторинг безумовно покращує безпеку торгівлі та співпрацю з підрядниками. Коли підприємець використовує факторинг, своєчасність сплати зобов'язань одержувачами значно зростає, ніж за межами послуги. Це незаперечний доказ дисциплінарної ролі факторингу. Факторинг – це прозорість інформації. Бізнес прагне простішого доступу до тендерів, особливо малих. Участь у них відкриває для малих і середніх підприємців (МСП) комерційні перспективи. Проте в нинішніх умовах вони часто так і залишаються потенційними. Ринок публічних закупівель – це великі можливості для розвитку та розширення бізнесу.

На сьогодні існує багато видів факторингу: факторинг, що не підлягає регресу, [факторинг](#) регресу або [зворотний факторинг](#). І хоча більшість факторингових послуг базуються на припущеннях класичного факторингу, профільні послуги пристосовані до потреб та можливостей конкретних підприємців. Однією з форм факторингу, яка стає все більш популярною серед підприємців є повний факторинг або факторинг без регресу. Послуга факторингу забезпечує швидкий доступ до коштів, заморожених у рахунках-фактурах із відкладеними умовами оплати. Рівень фінансування залежить від обсягу обороту факторингового агента (постачальника) із клієнтами, про які повідомляється для факторингу. Випущена готівка задовго до дати виставлення рахунка-фактури значно покращує фінансову ліквідність компанії. Однією з особливостей повного факторингу є страхування дебіторської заборгованості, що впливає з виставленої накладної. У разі неплатоспроможності боржника факторингова компанія отримає належну суму від страховика боргу. З цієї причини факторинг, що не застосовується, часто застосовується навіть у тих галузях, де існує ризик неплатоспроможності боржника.

Галузями, в яких найчастіше застосовується факторинг є:

- Транспорт;
- Їжа;
- Будівництво;
- Реклама;
- Виробництво.

Факторинг без регресу оформляється подібно до випадку продажу дебіторської заборгованості. У день прийняття дебіторської заборгованості за фактором вона повинна бути виписана з ваших бухгалтерських записів, а сума, належна за фактором, повинна бути внесена до фінансових доходів компанії. Діє механізм факторингу так: клієнт (МСБ), який поставив товар і ще не отримав оплату за нього, може передати право вимоги платежу за договором поставки банку. Банк розраховується з клієнтом одразу після передачі права вимоги та очікує погашення заборгованості від організатора тендеру (дебітора).

Така угода вигідна постачальнику, замовнику та банку [2]. Переваги при використанні факторингу для постачальника, замовника та банку наведено на рисунку 1.

Рисунок 1. Переваги факторингу у Prozorro

Джерело: узагальнено авторами за інформацією [2]

Для використання факторингу у системі Prozorro волонтерами було створено [онлайн-платформу «Факторинг Хаб»](#), яка дає можливість підприємцям вирішити проблему відстрочки платежу на державних тендерах. Державні організації не можуть розраховуватись наперед. Більш того, затримки в оплаті поставленого товару можуть складати більше 30 днів. Факторинг дає змогу бізнесу отримати як замовлення від держави, так і швидко гарантовану оплату [1].

Підприємець у платформі «Факторинг-Хаб» подає заявку на отримання послуги факторингу. Інформацію про тендер та його учасника далі розглядає банк і надає підприємцю свої пропозиції щодо умов факторингу. Підприємець може їх прийняти або відхилити. Розробники переконують, що протягом кількох днів можна буде отримати фінансування, яке покриває до 98% суми

товару чи послуги наданої замовнику. Крім того, банк бере на себе всі ризики несплати з боку замовника в майбутньому [1].

Участь у платформі є безкоштовною для замовників та малого і середнього бізнесу. На сьогодні відбулися вже перші тендери в Prozorro за допомогою процедури факторингу. Далі проводиться робота із залученням нових учасників з боку замовників та банків.

Отже, немає сумніву, що факторинг – це ефективний інструмент, за допомогою якого можуть зміцнитися позиції підприємств за умови ефективної реалізації його процедур. Оскільки факторингові послуги надаються без застави майна, це робить їх актуальними для будь-якого рівня бізнесу. У світовій практиці факторинг позитивно впливає на темпи економічного зростання, що вказує на необхідність ретельного опрацювання урядом проблемних моментів, пов'язаних з розвитком факторингу в Україні та виробленням політики реалізації його переваг.

Література:

1. У Prozorro запрацював факторинг. Офіційний портал prozorro.gov.ua. URL : <https://e-tender.ua/news/u-prozorro-zapracyuvav-factoring-676> (дата звернення 10.11.2020).
2. Товстопят Т. Спрощення доступу малих і середніх підприємств до держзакупівель: у Prozorro з'явився факторинг. Офіційний портал prozorro.gov.ua. URL : <https://infobox.prozorro.org/articles/factoring> (дата звернення 10.11.2020).
3. Dlaczego faktoring URL : <https://bank.santander.pl/faktor/czym-jest-factoring/dlaczego-factoring/dlaczego-factoring.html> (дата звернення 10.11.2020).

Abstract: *The concept of factoring without regression and features of its use are considered. The advantages of using factoring in Prozorro are investigated.*

Key words: *factoring, regression factoring, non-regression factoring, Prozorro system, factoring agent.*